

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 208/23**

mun. Chișinău

30.06.2021

Inspector de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Zinaida GUȚU, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei Vitneanscaia Lilia Nicolai, născută la [REDACTED], IDNP: [REDACTED], domiciliată în [REDACTED], secretar al Consiliului local Maximovca, raionul Anenii Noi, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A STABILIT:

La data de 27.11.2020, în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea cu nr. M-699/20, care la 23.12.2020, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor, fiindu-i atribuit nr. 20200222009.

Potrivit sesizării, dna Vitneanscaia Lilia, pe parcursul exercitării atribuțiilor de primar interimar al satului Maximovca, raionul Anenii Noi, prin dispoziția nr. 123 din 15.10.2020, a propus pentru lucru în secția de votare nr. 4/27 în calitate de operatori pe [REDACTED] și [REDACTED] (fiica), iar prin dispoziția nr. 124 cu privire la repartizarea unităților de transport la secția de votare nr. 4/27, a automobilului KIA RIO MQF-378 top Automatizat-șofer [REDACTED] (soțul), fapt prin ce a admis încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

În conformitate cu art. 31 alin. (1) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016, inspectorul de integritate, în termen de 15 zile de la data repartizării sesizărilor, efectuează verificarea prealabilă a acestora, în cadrul căreia verifică respectarea condițiilor de formă și conținut ale sesizărilor și existența bănuielii rezonabile.

Prin prisma prevederilor art. 75 alin. (1) Cod Administrativ al Republicii Moldova, verificând, sesizarea sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut, inspectorul de integritate a stabilit că sesizarea corespunde cerințelor stabilite de Codul Administrativ.

Corespunzător, faptele expuse în sesizare au fost coroborate cu informațiile din sursele deschise/publice disponibile, datele e-Integritate care în consecință au stabilit existența bănuielii rezonabile a inspectorului de integritate, privind încălcarea de către dna Vitneanscaia Lilia a regimului

juridic al conflictelor de interese.

Astfel, la data de 05.01.2021, în privința dnei Vitneanscaia Lilia, în calitate de secretar al Consiliului local Maximovca, raionul Anenii Noi, în perioada exercitării atribuțiilor de primar interimar a fost inițiat controlul privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-23/35 din 06.01.2021, recepționată la 19.01.2021, dna Vitneanscaia Lilia a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art. 33 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Conform informației procesate din sistemul „E-Integritate”, dna Vitneanscaia Lilia, a fost numită în funcție de secretar al consiliului prin Decizia Consiliului local Maximovca nr. 05 din 08.07.1999.

Potrivit dispoziției nr. 121 din 14.10.2020, semnată de către primarul satului Maximovca, raionul Anenii Noi, pe perioada concediului de odihnă a primarului [REDACTAT], dna Vitneanscaia Lilia a fost împuternicită să exercite atribuțiile de primar.

Prin urmare, dna Vitneanscaia Lilia deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale, în temeiul prevederilor art.3 alin. (1) lit. g) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, în calitate de funcționar public, prin prisma funcției de secretar al Consiliului local Maximovca, raionul Anenii-Noi.

Pentru stabilirea calității de persoană apropiată, în sensul art. 2 din Legea nr. 133/2016, a dnei Vitneanscaia Lilia (IDNP [REDACTAT]), dna [REDACTAT] și dl [REDACTAT], au fost verificate datele din Registrul de stat al populației deținut de Agenția Servicii Publice, ca urmare fiind confirmată calitatea de persoane apropiate a dnei [REDACTAT] (fiica) și dl [REDACTAT] (soțul) față de dna Vitneanscaia Lilia.

Urmare solicitărilor de informații și documente necesare desfășurării controlului solicitate din partea Primăriei satului Maximovca, raionul Anenii Noi și potrivit răspunsurilor, și materialelor anexate de primărie, recepționate și înregistrate în cadrul Autorității Naționale de Integritate cu numerele de intrare 495 din 22.01.2021 și 1382 din 24.02.2021, s-a constatat că dna Vitneanscaia Lilia, exercitând atribuțiile de primar interimar al satului Maximovca, raionul Anenii Noi a emis următoarele dispoziții în favoarea persoanelor apropiate dna [REDACTAT] (fiica) și dl [REDACTAT] (soțul), după cum urmează:

- Dispoziția nr. 123 din 15.10.2020 „cu privire la propunerea candidaților în calitate de operatori”, prin care au fost propuse pentru lucru în secția de votare nr. 4/27 din s. Maximovca în calitate de operatori: [REDACTAT] și [REDACTAT];

- Dispoziția nr. 124 din 15.10.2020 „cu privire la repartizarea unității de transport la secția de votare” prin care a fost repartizată unitatea de transport pentru Biroul electoral al secției de votare Maximovca nr. 4/27, amplasat în sala festivă a primăriei: KIA RIO MQF-378, tip Autoturizm-șofer [REDACTAT].

Totodată, potrivit explicației anexate la răspunsul sus nominalizat, a dnei [REDACTAT], președintele Biroul electoral al secției de votare Maximovca nr. 4/27, se aduce la cunoștință că dispozițiile nr. 123 și 124 din 15.10.2020, semnate de către primarul interimar dna Vitneanscaia Lilia, au caracter de recomandare, fiind adoptate ca urmare a adresărilor/solicitărilor verbale a membrilor Biroul electoral al secției de votare Maximovca nr. 4/27. Astfel, mai indică că toate documentele

acumulate împreună cu listele de alegători, au fost remise Comisei Electorale al Circumscripției Electorale raionale Anenii Noi nr. 4, pentru a fi adoptată hotărârea finală.

Totodată, la data de 19.02.2021 a fost solicitată informație și documente din partea Comisei Electorale a Circumscripției Electorale raionale Anenii Noi nr. 4, potrivit răspunsului și materialelor anexate, și înregistrat în cadrul Autorității Naționale de Integritate cu numărul de intrare 2215 din 15.03.2021, președintele Comisei Electorale al Circumscripției, dl [REDACTAT], comunică că în cazul Biroul electoral al secției de votare Maximovca nr. 4/27, președintele biroului dnei [REDACTAT] a prezentat dispozițiile nr. 123 și 124 din 15.10.2020 prin care cu titlul de recomandare s-a propus unitatea de transport cu șofer și două persoane în calitate de operator dna [REDACTAT] și dl [REDACTAT] în calitate de șofer, care au fost numiți în baza Hotărârilor nr. 06-05 „cu privire la numirea operatorilor din cadrul organelor electorale din Circumscripție electorală raională Anenii Noi nr. 4” și nr. 06-06 „cu privire la numirea șoferilor din cadrul organelor electorale din Circumscripție electorală raională Anenii Noi nr. 4”, emise de către Comisa Electorală a Circumscripției Electorale raionale Anenii Noi nr. 4. Totodată, informează că calculul indemnizației funcționarilor electorali se efectuează în conformitate cu prevederile pct. 59 din Regulamentul privind activitatea consiliului electoral de circumscripție Aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1702 din 19.06.2018 și art. 35 alin. (4) din Codul Electoral, astfel pentru scrutinul electoral acesta constituie 1395 lei per funcționar electoral pentru un tur.

Potrivit răspunsului Comisiei Electorale Centrale înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 273 din 15.01.2021, se comunică că potrivit pct. 22 din Regulamentul privind activitatea birourilor electorale al secțiilor de votare, aprobat prin hotărârea Comisia Electorale Centrale nr. 1734/2018, consiliul electoral la propunerea biroul electoral, numește și stabilește perioada de activitate a personalului aparatului biroului electoral central format dintr-un șofer și operatorii Sistemului informațional automatizat de Stat „Alegeri”.

Prin urmare, hotărârea finală privind antrenarea operatorilor și șoferului în cadrul organelor electorale, aparține în exclusivitate Comisiei Electorale din Circumscripția Electorală raională Anenii Noi, care au fost aprobate cu nr. 06-05 „cu privire la numirea operatorilor din cadrul organelor electorale din Circumscripție electorală raională Anenii Noi nr. 4” și nr. 06-06 „cu privire la numirea șoferilor din cadrul organelor electorale din Circumscripție electorală raională Anenii Noi nr. 4.

Subsecvent, în vederea respectării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 04-23/391 din 02.02.2021 (recepționată la 04.02.2021), dna Vitneanscaia Lilia a fost invitată la sediul Autorității Naționale de Integritate, pentru a-și prezenta punctul de vedere asupra obiectului controlului.

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului

Exercitându-și dreptul prevăzut de art.37 alin. (3) din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, dna Vitneanscaia Lilia și-a prezentat punctul de vedere prin scrisoarea nr. 798 din data de 03.02.2021, la sediul ANI, comunicând următoarele: „în perioada concediului anual al primarului dna [REDACTAT] prin dispoziția nr. 121 din 14.10.2020 a fost obligată să îndeplinească temporar și funcțiile de primar, pe lângă atribuțiile de bază. La fel, comunică că volumul de lucru era foarte mare dat fiind că activau doar 4 persoane în cadrul autorității, urma să execute darea de seamă anuală, lucru cu listele electorale, precum și primirea cetățenilor. La data de 15.10.2020, dna [REDACTAT], președintele biroului electoral din Maximovca a solicitat propunerea operatorilor cu experiență pentru campania electorală, astfel, fiind ridicate dispozițiile dnei primar din anii trecuți, unde în calitate de operatori erau propuși [REDACTAT] și [REDACTAT], a decis să propună aceeași

candidați pentru funcțiile de operator. Totodată, indică că primăria Maximovca nu dispune de transport și nici de șofer, iar perioada alegerilor în țară era situație epidemiologică, motiv din care era foarte greu de găsit un mijloc de transport, or, comisia a primit circa 47 de cereri prin care s-a solicitat ieșirea cu urna de vot la domiciliu. Drept urmare, a fost propus soțul [REDACTAT] cu mașina personală, la fel susține că a fost numit de către dna primar și în alegerile din anul precedent. Propunerea celor două candidaturi în calitate de operator și șofer a fost făcută automat, fără a se gândi la careva interes, or, remunerarea acestora a fost realizată de către Comisia Electorală Centrală.”

Astfel, potrivit rigori legale, la art. 2, din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, se stabilește că conflict de interese reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii; interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale; **persoană apropiată este soțul/soția, copilul**, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);

Prevederile art. 12, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, stabilesc că conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Potrivit articolul 34 alin. (1) și (2) a prezentului cod, „...autoritățile publice, întreprinderile, instituțiile și organizațiile, persoanele cu funcții de răspundere, partidele și alte organizații social-politice, precum și organele acestora sânt obligate să sprijine consiliile și birourile electorale în exercitarea atribuțiilor lor, să le furnizeze informațiile și materialele necesare pentru activitate. Sprijinul din partea autorităților publice și a exponenților acestora se acordă numai *la cerere* și nu se poate manifesta prin acțiuni vădit disproporționate față de necesitățile existente. Consiliul și biroul electoral pot sesiza autoritățile publice, întreprinderile, instituțiile, organizațiile, persoanele cu funcții de răspundere, partidele și alte organizații social-politice, precum și organele acestora, în probleme de organizare și desfășurare a alegerilor, acestea fiind obligate să examineze sesizarea și să dea răspuns în decursul a 3 zile de la data primirii ei, dar nu mai târziu de ziua alegerilor.”

Potrivit prevederilor art. 35 alin. (3) din Codul Electoral, reține că hotărârile consiliului și biroului electoral, adoptate în limitele competenței lor, sânt executorii pentru autoritățile publice, întreprinderi, instituții și organizații, persoanele cu funcții de răspundere, partide, alte organizații social-politice și organele lor, precum și pentru toți cetățenii.

Totodată, conform art. 22 din Regulamentul privind activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare, în funcție de tipul scrutinului organizat, biroul electoral este asistat de un aparat de lucru, format din operatorii Sistemului informațional automatizat de stat „Alegeri” (în continuare – SIASA),

șofer. La propunerea biroului electoral, consiliul electoral adoptă hotărârea de numire în funcție și stabilește perioada de activitate a membrilor aparatului care asistă biroul electoral. Hotărârea consiliului electoral servește temei de remunerare a acestora.

În urma analizei probelor acumulate și a cadrului legal pertinent speței, inspectorul de integritate, reține că în pofida faptului că dispozițiile semnate de către dna Vitneanscaia Lilia în calitate de primar interimar nr. 123 din 15.10.2020 și nr. 124 din 15.10.2020 au caracter de propunere/recomandare, acestea au îmbrăcat forma unui act administrativ „dispoziție”, prin care subiectul declarării în mod individual a luat decizia și a desemnat în calitate de șofer și operator în cadrul Biroul electoral al secției de votare Maximovca nr. 4/27, persoanele care îi sunt apropiate și anume, (fiica) [REDACTAT] și (soțul) [REDACTAT].

Potrivit alin. (4) lit. a)-b) din legea sus citată, în cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat: să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află; să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.

Potrivit art. 12 alin. (5), din aceeași lege, informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Iar, art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, definește conflictul de interese consumat, care reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Potrivit art. 12 alin. (7), din legea sus citată, Președintele Republicii Moldova, Președintele și deputații Parlamentului, Prim-ministrul, membrii Guvernului, Procurorul General, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, deputații Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia, președinții de raioane, consilierii locali, primarii și alți conducători ai organizațiilor publice sînt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

Astfel, potrivit prevederilor art. 34 alin. (3) și (4) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, în caz de absență temporară, primarul poate delega, sub proprie răspundere, exercitarea atribuțiilor sale viceprimarului sau, după caz, secretarului consiliului pe întreaga durată a absenței sale. În exercitarea temporară a atribuțiilor de primar, secretarul consiliului nu este exonerat de exercitarea atribuțiilor sale de bază.

Prin urmare, ținând cont de faptul că dna Vitneanscaia Lilia în perioada emiterii dispozițiilor nr. 123 din 15.10.2020 și nr. 124 din 15.10.2020, exercita calitatea de primar interimar, ultima urma să se conformeze prevederilor art. 12 alin. (7) Legea nr. 133/2016 și anume să informeze imediat Autoritatea Națională de Integritate, pentru a primi decizia de soluționare a conflictului de interese în care se afla.

Potrivit informației din Registrul declarațiilor privind conflictele de interese, a declarațiilor depuse de către subiecții vizați în art.12 alin.(7) Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, din cadrul Autorității Naționale de Integritate, se confirmă lipsa înscrisurilor în Registru în privința dnei Vitneanscaia Lilia în calitate de secretar al Consiliului local Maximovca, pe perioada exercitării atribuțiilor de primar al satului Maximovca, raionul Anenii Noi.

Mai mult ca atât, dna Vitneanscaia Lilia în calitate de secretar al Consiliului local Maximovca, raionul Anenii Noi, avea obligația să se conformeze și prevederilor art. 12 alin. (4), lit. a) și b) din Legea nr. 133/2016, și anume să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află; să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu i-a sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese, acțiune ce nu a fost întreprinsă.

În speță, dna Vitneanscaia Lilia avut alternativă legislativă de a-și onora obligația de declarare a conflictelor de interese reale, în care s-a aflat până la semnarea dispozițiilor nr. 123 din 15.10.2020 și nr. 124 din 15.10.2020 în favoarea persoanelor apropiate (fiica [REDACTED] și (soțul) [REDACTED], în temeiul prevederilor art. 12 alin. (4) sau art. (7) din Legea nr. 133/2016.

Potrivit art. 14 alin. (2) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, soluționarea unui conflict de interese real se face prin examinarea situației de conflict și prin determinarea și aplicarea opțiunii pentru soluționarea conflictului. Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

Conform art. 14 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dnei Vitneanscaia Lilia în calitate de secretar al Consiliului local Maximovca, îi era interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

În concluzia normelor de drept enunțate, se reține că dna Vitneanscaia Lilia în calitate de secretar al Consiliului local Maximovca, în perioada exercitării atribuțiilor de primar, de fiecare dată când era chemată sau urma să semneze careva dispoziții în favoarea persoanelor apropiate, urma în mod exhaustiv să declare de fiecare dată conflictul de interese în care era implicată, și totodată, ultima urma să aștepte reacția Autorității Naționale de Integritate sau a Consiliului local Maximovca, după caz, fără a se implica în procesul de luare a deciziilor și semnare dispozițiilor.

De asemenea, inspectorul de integritate, reține că noțiunea de „interese personal” definită de Legea nr. 133/2016, nu poate fi tratată individual la discreția subiectului declarării, ori acesta are un sens echivoc și general aplicabil, prin urmare argumentele invocate în punctul de vedere expus, nu sunt plauzibile.

Or, un înțeles similar al noțiunii definite de art. 2 din Legea nr. 133/2016, este tranșat și în articolul 13 din Anexa la Recomandarea R(2000)10 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind codurile de conduită pentru funcționarii publici (adoptată la 11 mai 2000), potrivit căruia: „Conflictul de interese se naște în situația în care un funcționar public are un interes personal de natură să influențeze sau să pară a influența exercitarea imparțială și obiectivă a funcțiilor sale oficiale. Interesul personal al funcționarului public cuprinde orice avantaj pentru el însuși sau ea însăși sau în favoarea familiei sale, a părinților, prietenilor sau persoanelor apropiate, sau a persoanelor sau

organizațiilor cu care el sau ea au avut relații de afaceri sau politice. Astfel, Curtea subliniază că testul calității legii se efectuează prin raportare la un drept fundamental consfințit în Constituție, și nu în abstracto. Aceleași principii sunt aplicate și de Curtea Europeană atunci când examinează pretensele alegerii despre încălcarea unui drept garantat de Convenția Europeană.

Prin urmare, argumentele subiectului declarării dna Vitneanscaia Lilia, expuse în punctul de vedere, precum că prin semnarea dispozițiilor în favoarea persoanelor apropiate, (fiica) [REDACTED] și (soțul) [REDACTED] nu a urmărit nici un interes personal, urmează a fi tratate ca fiind declarative și interpretate în favoarea sa, cu interpretarea eronată a clauzelor legale.

Or, dna Vitneanscaia Lilia, fiind subiect al declarării avea obligația să respecte principiile generale de evitare a conflictelor de interese, acțiune ce nu au avut loc, or, din materialele dosarului de control se constată că, dna Vitneanscaia Lilia în perioada exercitării atribuțiilor de primar al satului Maximovca, a emis, în favoarea persoanelor apropiate, dispoziția nr. 123 din 15.10.2020 „cu privire la propunerea candidaților în calitate de operatori”, prin care au fost propuse pentru lucru în secția de votare nr. 4/27 din s. Maximovca în calitate de operatori: [REDACTED] și [REDACTED] (fiica) și dispoziția nr. 124 din 15.10.2020 „cu privire la repartizarea unității de transport la secția de votare” prin care a fost repartizată unitatea de transport pentru Biroul electoral al secției de votare Maximovca nr. 4/27, amplasat în sala festivă a primăriei: KIA RIO MQF-378, tip Autoturizm-șofer [REDACTED] (soțul).

Astfel, argumentele subiectului declarării dna Vitneanscaia Lilia, precum că „a semnat dispozițiile în mod automat fără a ține cont de interesul personal”, nu pot scuti subiectul declarării de răspunderea ce o poartă față de clauzele legale, or, se constată cu certitudine că, necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu înlătură vinovăția, prin urmare acest principiu nu reprezintă prezumția cunoașterii legii în orice circumstanțe, ci doar faptul că legea are forță obligatorie față de toți, chiar și față de cei care o ignoră sau față de cei care nu au depus suficiente diligențe pentru a cunoaște corect conținutul sau înțelesul actului normativ.

Astfel, rolul reglementării conflictului de interes este de a preveni situațiile în care demnitarii sau funcționarii publici ar fi înclinați în mod natural să slujească, în primul rând, interesul personal, din cauza unei împrejurări care le-ar aduce acestora, rudelor acestora, prietenilor sau asociațiilor lor un avantaj.

La fel, nu sunt relevante speței argumentele dnei Vitneanscaia Lilia, precum că semnarea dispozițiilor în favoarea persoanelor apropiate fiica și soțul, au fost condiționate de situația epidemiologică, or, la acea etapă nu puteau fi identificat alt operator și alt șofer cu mașina personală pentru a fi propuși Biroul electoral al secției de votare Maximovca nr. 4/27. Dat fiind că dna [REDACTED] (fiica) a fost anterior instruită în calitate de operator, iar mașina personală a dlui [REDACTED] (soțul), KIA RIO MQF-378 avea realizat controlul tehnic al mijlocului de transport.

În acest context, legiuitorul prin implementarea prevederilor art. 12 din Legea nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, nu vine să obstrucționeze activitatea autorităților locale în detrimentul interesului general al comunității, ci doar asigură disciplinare, precum și eventuala sancționare a acțiunilor/inacțiunilor de nedeclarare și nesoluționare a conflictelor de interese reale admise de către agentul public, căruia îi este încredințată puterii electivului la nivel local.

Astfel, autorității publice locale nu îi era interzis să propună pe dna [REDACTED] (fiica) în calitate de operator, iar pe dl [REDACTED] (soțul), în calitate de șofer pentru Biroul electoral al

secției de votare Maximovca nr. 4/27, însă dna Vitneanscaia Lilia în calitate de primar interimar urma în mod obligatoriu să respecte cu strictețe legislația ce reglementează regimului juridic al conflictelor de interese și să se conformeze deciziilor autorităților competente în acest sens.

Or, prin semnarea în favoarea persoanelor apropiate, de către dna Vitneanscaia Lilia a dispoziției nr. 123 din 15.10.2020 și nr. 124 din 15.10.2020, a fost pusă la îndoială corectitudinea exercitării atribuțiilor de primar interimar, precum și de secretar al consiliului, care vin în primul rând să servească interesului comunității și nicidecum să-și promoveze interesele personale prin favorizarea persoanelor apropiate.

Prin urmare, conform prevederilor art. 23 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Potrivit rigorilor art. 24 alin. (2) din Legea nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, funcționarul public este obligat să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și cadourilor.

Conform art. 64 alin. (1), lit. c¹) 64 din Legea nr. 158 din 04.07.2008, persoana/organul care are competența legală de numire în funcție va dispune destituirea din funcția publică printr-un act administrativ, care se comunică funcționarului public în termen de 5 zile lucrătoare de la emitere, însă anterior datei destituirii din funcția publică, în următoarele cazuri: stabilire prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către funcționarul public a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;

Conform art. 23 alin. (6) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin.(3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său.

Potrivit art. 23 alin. (8) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

În urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, inspectorul de integritatea concluzionează că dna Vitneanscaia Lilia în calitate de secretar al Consiliului local Maximovca, în perioada exercitării atribuțiilor de primar al satului Maximovca, raionul Anenii Noi, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

- neinformarea în conformitate cu art. 12, alin. (7) sau (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, în termen de 3 zile de la data constatării, în scris, Autoritatea Națională de Integritate, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5), ori a șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află;

- nesoluționarea în conformitate cu art. 14, alin. (3) și (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, a conflictului de interese real, prin emiterea actelor administrative care vizează persoane ce îi sunt apropiate, după cum urmează: dispoziția nr. 123 din 15.10.2020 „cu privire la propunerea candidaților în calitate de operatori”, prin care au fost propuse pentru lucru în secția de votare nr. 4/27 din s. Maximovca în calitate de operatori: [REDACTAT] și [REDACTAT] (fiica) și dispoziția nr. 124 din 15.10.2020 „cu privire la repartizarea unității de transport la secția de votare” prin care a fost repartizată unitatea de transport pentru Biroul electoral al secției de votare Maximovca nr. 4/27, amplasat în sala festivă a primăriei: KIA RIO MQF-378, tip Autoturizm-șofer [REDACTAT] (soțul), prin ce a admis consumarea conflictelor.

Având în vedere cele constatate, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-38 și 39 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23 alin. (4), (7) - (8) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale și art.64 alin. (1), lit. c¹) din Legea 436/2006 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că dna Vitneanscaia Lilia secretar al Consiliului local Maximovca, raionul Anenii Noi în perioada exercitării atribuțiilor de primar interimar în cadrul Primăriei satului Maximovca, raionul Anenii Noi, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

- neinformarea în conformitate cu art. 12, alin. (7) sau (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, în termen de 3 zile de la data constatării, în scris, Autoritatea Națională de Integritate, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5), ori a șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află;

- nesoluționarea în conformitate cu art. 14, alin. (3) și (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, a conflictului de interese real;

- emiterea actelor administrative, și anume dispoziția nr. 123 din 15.10.2020 „cu privire la propunerea candidaților în calitate de operatori”, prin care au fost propuse pentru lucru în secția de votare nr. 4/27 din s. Maximovca în calitate de operatori: [REDACTAT] și [REDACTAT] (fica) și dispoziția nr. 124 din 15.10.2020 „cu privire la repartizarea unității de transport la secția de votare” prin care a fost repartizată unitatea de transport pentru Biroul electoral al secției de votare Maximovca nr. 4/27, amplasat în sala festivă a primăriei: KIA RIO MQF-378, tip Autoturizm-șofer [REDACTAT] (soțul), fapt prin care a admis consumarea conflictelor de interese, în conformitate cu art. 12, alin. (10) al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

2. Se sesizează Consiliul local al satului Maximovca, raionul Anenii Noi, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea inițierii procedurii de destituire sau încetare a raporturilor de muncă cu dna Vitneanscaia Lilia din funcția de secretar al Consiliului local Maximovca.

3. Se decede, dna Vitneanscaia Lilia, din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitivă a actului de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

4. Se înscrie dna Vitneanscaia Lilia în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitivă a actului de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

5. Se aduce la cunoștința dnei Vitneanscaia Lilia, actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 15 zile de la primirea acestuia, nemijlocit în instanța de contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev, 3).

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Zinaida GUȚU